

Digitaaliset taidot - Itsearviointilokerikko

	Peruskielitaito	Itsenäisen kielenkäyttäjän kielitaito	Taitavan kielenkäyttäjän kielitaito
 Tietojenkäsittely	<p>Osaan etsiä tietoa internetistä käyttämällä hakukonetta. Tiedän ettei kaikki tieto internetissä ole luotettavaa.</p> <p>Osaan tallentaa tai varastoida (store) tiedostoja tai sisältöä (esim. tekstiä, kuvia, musiikkia, videoita, nettisivuja) ja osaan hakea ne uudelleen käyttöni tallentamisen tai varastoimisen jälkeen.</p>	<p>Osaan käyttää eri hakukoneita tiedon löytämiseksi. Käytän rajauksia (filters) etsiessäni (esim. etsin vain kuvia, videoita tai karttoja).</p> <p>Vertailen eri lähteitä arvioidakseni löytämäni tiedon luotettavuutta.</p> <p>Luokitteelen tiedon järjestelmällisesti käyttäen tiedostoja ja kansioita, jotta löydän tiedon helpommin. Teen varmuuskopion tiedoista tai tiedostoista, jotka olen tallentanut.</p>	<p>Osaan käyttää edistyneitä keinoja hakea tietoa (esim. hakuoperaattoreita) löytääkseni internetistä luotettavaa tietoa. Osaan käyttää verkkosyötteitä (kuten RSS) saadakseni itseäni kiinnostavia sisältöpäivityksiä.</p> <p>Osaan arvioida tiedon paikkansapitävyyttä ja luotettavuutta käyttämällä eri kriteerejä tiedon arviointiin. Olen selvillä tiedon etsimiseen, varastointiin sekä tiedonhakuun liittyvistä uusista avauksista ja alan kehityksestä.</p> <p>Osaan tallentaa internetistä löytämäni tiedon eri muodoissa. Osaan käyttää pilvitalennuspalveluita.</p>
 Viestintä	<p>Osaan kommunikoida muiden kanssa matkapuhelimella, käyttäen IP-puhetta (esim. Skype), sähköpostia tai chatia käyttämällä näiden välineiden perustoimintoja (esim. ääniviestit, tekstiviestit, sähköpostin lähetykset ja vastaanotto, viestinvaihto).</p> <p>Osaan yksinkertaisten työkalujen avulla jakaa tiedostoja ja sisältöä.</p> <p>Tiedän osaavani käyttää sähköisiä palveluita (julkiset palvelut, pankki jne). Olen tietoinen sosiaalisiin verkostoihin erikoistuneista sivustoista sekä sähköisistä työkaluista verkossa tapahtuvaa yhteisöllistä työskentelyä varten. Olen tietoinen siitä, että käyttäessäni verkkotyökaluja pätevät tietyt viestintäsäännöt (esim. kommentoidessani asioita, jakaessani henkilökohtaisia tietoja jne.).</p>	<p>Osaan käyttää useiden viestintätyökalujen edistyneitä toimintoja (esim. käyttää IP-puhetta ja jakaa tiedostoja).</p> <p>Osaan käyttää sähköisiä työkaluja, joita tarvitaan verkon kautta tapahtuvassa yhteisöllisessä työskentelyssä, sekä käsitellä esim. jaettuja dokumentteja tai tiedostoja, jotka joku muu on luonut.</p> <p>Osaan käyttää joitakin nettipalveluiden toimintoja (esim. julkisia palveluita, nettipankkia, internetostoksia). Välitän tai jaan tietoa muiden kanssa netissä (esim. sosiaalisten verkostojen tarjoamalla työkaluilla tai verkkoyleisissä). Olen tietoinen verkkoviestinnän säännöistä ja noudatan niitä ("netiketä").</p>	<p>Käytän aktiivisesti useita viestintätyökaluja verkkoviestinnässäni (sähköposti, chatit, tekstiviestit, pikaviestintä, blogit, mikroblogit, sosiaaliset verkostot). Osaan luoda ja käsitellä sisältöä verkkotyöskentelyä tukevilla työkaluilla (esim. sähköiset kalenterit, projektinhallintajärjestelmät, oikoluku, sähköiset taulukko-ohjelmat).</p> <p>Olen aktiivinen verkossa ja käytän useita nettipalveluita (esim. julkiset palvelut, nettipankki, internetostokset).</p> <p>Osaan käyttää viestintätyökalujen edistyneitä toimintoja (esim. videokokous, tiedostojen jako, sovellusten jako).</p>
 Sisällön luominen	<p>Osaan tuottaa yksinkertaista digitaalista sisältöä (esim. tekstiä, taulukoita, kuvia, äänitiedostoja) ainakin yhdessä muodossa käyttäen digitaalisia työkaluja.</p> <p>Osaan tehdä yksinkertaisia muutoksia toisten tuottamaan sisältöön.</p> <p>Tiedän että sisältö saattaa olla tekijänoikeuksien suojattua.</p> <p>Osaan soveltaa ja muokata käyttämäni ohjelmistojen ja sovellusten yksinkertaisia toimintoja ja asetuksia (esim. muuttaa oletusasetuksia).</p>	<p>Osaan tuottaa vaativaa digitaalista sisältöä eri muodoissa (esim. tekstiä, taulukoita, kuvia, äänitiedostoja). Osaan käyttää työkaluja tai muokkausohjelmia luodakseni nettisivut tai blogin käyttäen valmiita alustoja (esim. WordPress).</p> <p>Osaan lisätä yksinkertaisia muotoiluja (esim. lisätä alaviitteitä, kaavioita, taulukoita) itseni tai muiden luomaan sisältöön.</p> <p>Tiedän miten tekijänoikeussuojattua sisältöä käytetään oikein (miten tällaiseen sisältöön viitataan ja miten sisältöä voi käyttää).</p> <p>Tunnen yhden ohjelmointikielen perusteet.</p>	<p>Osaan tuottaa tai muokata vaativaa multimediassa sisältöä eri muodoissa käyttäen useita erilaisia järjestelmiä, työkaluja ja käyttöympäristöjä. Osaan luoda nettisivun käyttäen ohjelmointikieliä.</p> <p>Osaan käyttää eri työkalujen vaativia muotoilutoimintoja (esim. sähköpostien yhdistäminen, eri dokumenttimuotojen yhdistäminen, mutkikkaiden kaavojen ja makrojen käyttäminen).</p> <p>Tiedän miten lisenssin ja tekijänoikeuksien kanssa tulee toimia. Osaan käyttää useita ohjelmointikieliä. Tiedän miten suunnitella, luoda ja muokata tietokantoja.</p>
 Turvallisuus	<p>Osaan tehdä ne perustoiminnot, joilla suojaan laitteeni (esim. virustorjunta ja salasanojen käyttö). Tiedän ettei kaikki tieto netissä ole luotettavaa.</p> <p>Tiedän että sähköiset kirjautumistietoni (käyttäjänimi ja salasana) voidaan varastaa. Tiedän että liiallisella digiteknologian käytöllä saattaa olla vaikutuksia terveyteeni.</p> <p>Olen ottanut käyttöni ne perustoimet, joilla voin vähentää laitteideni käyttämää energiamäärää.</p>	<p>Olen asentanut turvallisuusohjelmistoa niihin laitteisiin joilla käytän internetiä (esim. virusten torjunta, palomuuuri). Käytän ja päivitän näitä ohjelmia säännöllisesti.</p> <p>Käytän eri salasanoja eri laitteisiin ja sähköisiin palveluihin ja vaihdan niitä säännöllisesti.</p> <p>Tunnistan nettisivut tai sähköpostiviestit, joita saatetaan käyttää huijauksarkoituksessa. Osaan tunnistaa tietojenkalasteluviestit.</p> <p>Osaan muodostaa digitaalisen identiteettiini sekä seurata digitaalista jalanjälkeäni.</p> <p>Ymmärrän digiteknologian käyttöön yhdistetyt terveysriskit (esim. ergonomia, riippuvuusriski).</p> <p>Ymmärrän teknologian myönteiset ja kielteiset vaikutukset ympäristöön.</p>	<p>Tarkistan tasaisin väliajoin laitteideni turvallisuuskokoonpanon ja järjestelmät ja/tai käyttämäni sovellukset.</p> <p>Tiedän miten toimia jos tietokoneessani on virus.</p> <p>Osaan säätää tai muuttaa digilaitteeni palomuurin ja turvallisuusasetuksia. Tiedän miten sähköposteja tai tiedostoja salataan.</p> <p>Osaan käyttää suodattimia roskaposteihin.</p> <p>Välittääkseni terveysongelmia (fyysisiä ja psyykkisiä) hyödynnän tieto- ja viestintäteknologiaa järkevästi.</p> <p>Minulla on tietoihin perustuva asenne digiteknologian vaikutuksista jokapäiväiseen elämään, internetin käyttöön ja ympäristöön.</p>
 Ongelmanratkaisu	<p>Osaan löytää apua ja tukea teknisen ongelman ilmetessä tai kun käytän uutta laitetta, ohjelmaa tai sovellusta.</p> <p>Tiedän miten ratkaista tavanomaisia ongelmia (esim. ohjelman sulkeminen, tietokoneen uudelleenkäynnistys, ohjelman uudelleen asentaminen tai päivittäminen, internetyhteyden tarkistaminen).</p> <p>Tiedän että digityökalut saattavat olla avuksi ongelmaa ratkaistaessa. Olen myös tietoinen siitä, että niillä on rajoitteensa.</p> <p>Kun kohtaan teknisen tai ei-teknisen ongelman, osaan käyttää tuntemiani digityökaluja selvittääkseni sen.</p> <p>Tiedän että minun täytyy päivittää digitaalisia taitojani säännöllisesti.</p>	<p>Osaan ratkaista useimmat yleisemmät ongelmat, jotka ilmenevät digiteknologiaa käytettäessä.</p> <p>Osaan käyttää digiteknologiaa ratkaistakseni ei-teknisiä ongelmia. Osaan valita digityökalun, joka sopii tarpeisiini ja arvioida sen tehokkuutta.</p> <p>Osaan ratkaista teknisiä ongelmia tarkastelemalla ohjelmien ja työkalujen asetuksia ja vaihtoehtoja.</p> <p>Päivitän digitaaliset taitoni säännöllisesti. Olen tietoinen osaamisesi rajoista ja yritän paikata puutteet.</p>	<p>Osaan ratkoa lähes kaikki ongelmat, jotka tulevat esiin digiteknologiaa käyttäessä.</p> <p>Osaan valita oikean työkalun, laitteen, sovelluksen, ohjelmiston tai palvelun ratkaistakseni ei-teknisen ongelman.</p> <p>Olen selvillä uusien teknologioiden kehityksestä. Ymmärrän miten uudet työkalut toimivat.</p> <p>Päivitän digitaalisia taitojani usein.</p>